

Onze communicatie-infrastructuur gaat de lucht in

Gaan kabels en zendmasten verdwijnen? We moeten het niet uitsluiten. De communicatie-infrastructuur in ons land is wellicht een van de fijnmazigste en beste in de wereld. Dat geeft ons een voorsprong in het gebruik van digitale communicatie. Tegelijkertijd is er veel protest tegen het plaatsen van zendmasten en het vergroten van de kans op schade aan onze gezondheid door straling. De introductie van 5G heeft dat weer eens duidelijk gemaakt, terecht of niet, het leeft bij de burgers. Toch is de voortgang van de digitalisering en daarmee de noodzaak voor snelle communicatie niet tegen te houden. Snelheid en bandbreedte worden steeds belangrijker en daarbij ook de beschikbaarheid ervan op vrijwel elke plek waar we ooit zouden kunnen komen.

Juist die beschikbaarheid op elke plek is met kabels en zendmasten steeds moeilijker waar te maken. In ons land is een redelijke dekking met die methoden vooralsnog haalbaar, maar voor andere landen en in de toekomst wordt dat lastiger.

Maar, de oplossing lijkt nabij, althans, technisch gezien. Er wordt met name door private ondernemingen gewerkt aan het realiseren van een communicatie-infrastructuur in de ruimte. Nu gaat al veel communicatie via satellieten, denk aan gps maar ook aan bereikbaarheid tot in uithoeken van de wereld. De verwachting is echter, dat deze infrastructuur de komende jaren versneld zal worden uitgebouwd. Het in de ruimte brengen van communicatiesatellieten wordt steeds goedkoper.

Met de ontwikkeling van de ruimtevaart en vooral de lagere kosten voor het lanceren van satellieten, wordt het heelal de komende decennia de plek waarheen onze communicatie-infrastructuur zal gaan verhuizen. Maar ook hier geldt: ieder voordeel heeft zijn nadeel! Want daarmee wordt een ander aspect van die infrastructuur actueel. Waar we in ons land al zien dat commerciële partijen de kabels trekken en de netwerken bezitten, wordt de vlucht naar het heelal ook steeds meer een particuliere aangelegenheid. Daarbij moeten we dan wel beseffen dat wie de infrastructuur beheerst, ook ons zal beheersen. Door de rol van particuliere, commerciële partijen zal de communicatie-infrastructuur in handen komen van dergelijke bedrijven, veelal ook buitenlandse. Hier komen we op een principiële en strategisch zeer belangrijk punt: wie gaat er over infrastructuren? Van wie zijn onze snelwegen, waterwegen, energieleidingen en straks dus ook de communicatie-infrastructuur? Dit zijn primaire nutsfuncties waarover de zeggenschap bij de overheid behoort te liggen. Is die in handen van particuliere bedrijven, dan hebben zij de zeggenschap daarover en dus de macht!

Op welke wijze zal die macht worden ingezet om ook invloed uit te oefenen over ons burgers, over de samenleving of over de bedrijven? Communicatie is niet alleen nu al, maar nog veel meer in de toekomst een cruciale component in een gedigitaliseerde wereld. Wie waakt er dan nog over onze privacy of over de berichtgeving? Slaapt de overheid of hebben zij het bewust door de vingers laten glippen? Worden we op die manier straks toch overheerst door Amerika of China?